

Standpunt suikers in voeding

De FNLI verwelkomt de mogelijkheid om aan de discussie over suikers in de voeding bij te dragen. Dit binnen een raamwerk van het totale voedingspatroon, gezondheid en welzijn¹. Onderstaand standpunt is voorbereid in de Expertgroep Voeding en de Commissie Voeding en Gezondheid.

1. De rol van de voedingsmiddelindustrie in het aanpakken van niet overdraagbare aandoeningen.

De voedingsmiddelenindustrie deelt een gemeenschappelijk belang als het gaat om de aanpak van maatschappelijke problemen als obesitas en zogenoemde Niet Overdraagbare Aandoeningen. In Nederland is de term NOA niet erg gebruikelijk en wordt er meestal van chronische- of welvaartsziekten gesproken. In dit document houden we zoveel mogelijk de in Nederland gebruikelijke termen aan. Koolhydraten, inclusief suikers, zijn een belangrijke Kcaloriebron in het voedingspatroon van veel consumenten. Overmatige consumptie van alle kcalorieën, gecombineerd met een (te) laag energieverbruik, wordt gerelateerd aan een toegenomen risico op obesitas en bepaalde chronische ziekten waaronder diabetes mellitus en hart- en vaatziekten.

Consumenten zoeken zelf in toenemende mate naar manieren om hun leefstijl te verbeteren en hun voedselinname gezonder van samenstelling te doen zijn. De FNLI denkt dat het een belangrijke rol kan spelen bij het stimuleren van gezondere leefstijlen en meer gebalanceerde voedingspatronen. En hier speelt de energiebalans een belangrijke rol. Obesitas en chronische ziekten zijn tamelijk complexe aandoeningen en de oorzaken zijn multifactorieel. Wil men daarom een positief effect krijgen op de volksgezondheid, dan moeten alle relevante stakeholders betrokken zijn bij het vinden van oplossingen. Elke partij heeft daarbij een eigen rol en een eigen verantwoordelijkheid maar het is de gezamenlijke aanpak die aan de oplossing bijdraagt.

2. Gezondere leefstijlen en een gezond voedingspatroon als essentiële elementen van de oplossingen.

- Er kan van suikers, net als van elke andere voedingsstof of voedingsmiddel, genoten worden, zolang deze een onderdeel vormen van een gevarieerd en gebalanceerd voedingspatroon en er met matigheid wordt geconsumeerd. Er moet uiteraard ook rekening worden gehouden met wat iemand fysiek/fysiologisch nodig heeft². Daarnaast spelen koolhydraten, inclusief suikers, bij frequent gebruik een rol bij de ontwikkeling van tandcariës. Daartegen kan men zich wapenen door dagelijks met een fluoridehoudende tandpasta te poetsen en de frequentie

---

¹ Suikers zijn van nature aanwezig in veel voedingsmiddelen, zowel basisvoedingsmiddelen, als producten die als 'extra' zijn te bestempelen. Denk daarbij voor basisvoedingsmiddelen aan fruit en groente (glucose, saccharose en fructose) en melk (lactose) en voor extra producten aan honing en suiker. Suikers worden bovendien aan verschillende producten toegevoegd. Suikers zijn koolhydraten. Koolhydraten zijn een bron van energie voor het menselijke lichaam en dit geldt ook voor suikers. Andere macronutriënten zijn ook bronnen van energie. Suikers zijn traditioneel zoetende ingrediënten met een lange gebruiksgeschiedenis bij de maaltijdbereiding, bij het bakken en de voedselproductie. Ze voorzien vele soorten voedingsmiddelen en dranken van een zoete smaak en hebben bovendien een meer functionele rol in veel producten. Deze relateren aan de textuur, kleur, massa en volume, alsmede de tijdsduur dat een product houdbaar is.

² De FNLI is er van op de hoogte dat er heel veel onderzoek is gedaan naar de gezondheidseffecten van suikers en dat er bovendien door vele gerenommeerde instanties evaluatieve review rapporten zijn opgesteld. Voor de Nederlandse situatie verwijst de FNLI naar de Richtlijnen goede voeding 2006 van de Gezondheidsraad (die binnen afzienbare termijn zullen worden geactualiseerd), maar ook naar de publicatie van de EFSA in 2010: "Scientific opinion on Dietary Reference Values for carbohydrates and dietary fibre".

van consumptie te beperken tot 7x per dag³. De Gezondheidsraad heeft geen totaal bovengrens vastgesteld, uitsluitend een grens aan de frequentie van gebruik in het licht van de gebitsgezondheid.

- Naast het hebben van een gevarieerd en gebalanceerd voedingspatroon, is een actieve leefstijl bijzonder belangrijk voor de gezondheid. Het handhaven van de energiebalans is cruciaal voor een goede gezondheid en het beheersen van het lichaamsgewicht. Het gaat daarbij om de totale inname van kcalorieën uit diverse voedingsmiddelen die macronutriënten leveren, inclusief suikers, en het verbruik van kcalorieën via de ruststofwisseling en (voldoende) lichaamsbeweging.
- Veel voedingsmiddelenbedrijven in Nederland hebben zich gecommitteerd aan het aanpassen van producten qua samenstelling en het ontwikkelen van nieuwe producten die minder kcalorieën leveren. Ook wordt er hard gewerkt aan het vinden van technologische oplossingen om het aantal kcalorieën, inclusief die van suikers, naar beneden te brengen in voedingsmiddelen en dranken. De FNLI heeft daartoe in 2014, samen met KHN, CBL en Veneca het Akkoord Verbetering Productsamenstelling met de minister van VWS ondertekend.
- De FNLI volgt de wetenschappelijke ontwikkelingen, waaronder onderzoek naar suikers in relatie tot obesitas en welvaartsziekten, op de voet. Erkend moet worden dat de oorzaken van obesitas en welvaartsziekten multifactorieel zijn en dientengevolge erg complex van karakter. Het is belangrijk om alle factoren die een rol spelen mee te laten wegen. Hierbij valt te denken aan genetische predispositie, het totale voedingspatroon, leefstijl, gedrag en cultuur, naast veel sociaaleconomische factoren.

3. Wat doet de levensmiddelenindustrie?

Het Convenant Gezond Gewicht waaraan stakeholders van diverse maatschappelijke achtergronden deelnemen en het Akkoord Verbetering Productsamenstelling, zijn belangrijke kapstokken voor organisaties en bedrijven – groot en klein en uit alle productsectoren. Het zijn manieren om krachten te bundelen en ze zijn daarom van grote betekenis. Het Convenant Gezond Gewicht is een belangrijk platform waaraan diverse soorten stakeholders deelnemen, terwijl het Akkoord Verbetering Productsamenstelling een afspraak is tussen alle partijen in de keten van het voedselaanbod met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De FNLI probeert daarbij, in nauwe samenwerking met haar leden, een proactieve rol te spelen in het adresseren van obesitas en welvaartsziekten

Producenten zijn betrokken bij onderstaande acties om consumenten te ondersteunen bij het ontwikkelen van een gezondere leefstijl en het voldoen aan hun voedingsbehoefte via een gevarieerd en gebalanceerd voedingspatroon. Op Europees niveau zijn producenten samen met de koepelorganisatie FoodDrinkEurope zeer actief in het “EU Platform for Action on Diet, Physical Activity and Health”, waar ook met vele stakeholders krachten worden gebundeld ten behoeve van een gezonde leefstijl.

- a. Het vergroten van de keuzemogelijkheden via het aanpassen van bestaande producten, het ontwikkelen van innovatieve nieuwe producten en door een reeks van verschillende portiegroottes aan te bieden.

---

³ Richtlijnen Goede voeding 2006 van de Gezondheidsraad.

- i. Veel fabrikanten van levensmiddelen (zowel van vaste producten als dranken) werken eraan om de voedingskundige samenstelling van producten aan te passen met in achtneming van de wensen van de consument.
  - ii. Verschillende bedrijven zijn er bijvoorbeeld mee bezig de energiedichtheid van hun producten te verlagen door het gebruik van calorievrije of -arme zoetstoffen in geval dat mogelijk is. Ook zijn veel bedrijven bezig met het aanbieden van verschillende recepturen van producten in dezelfde categorie, alsmede meerdere keuzes in portie- en verpakkingsgrootte. Zo wordt het consumenten mogelijk gemaakt die producten te kiezen die overeenkomen met hun eigen behoeften.
  - iii. Duidelijk moet zijn dat het aanpassen van producten en ontwikkelen van nieuwe producten via innovatie complexe activiteiten zijn. Er moet rekening worden gehouden met verschillende factoren, zoals technologische beperkingen, wettelijke vereisten, de sensorische preferenties van consumenten, eigenschappen van voedingsstoffen, enz.
- b. Het verstrekken van heldere informatie over kcalorieën en belangrijke voedingsstoffen, waaronder suikers, aan consumenten zodat zij een geïnformeerde keuze kunnen maken.
Nederlandse levensmiddelenfabrikanten voorzien consumenten van informatie over de gebruikte ingrediënten en de voedingswaarde van het product. Zo kunnen consumenten verschillende producten onderling vergelijken en een geïnformeerde keuze maken over welk product het beste bij hen past qua voedingspatroon en leefstijl. Bovendien heeft de industrie het systeem van de Dagelijkse voedingsrichtlijn (nu referentie-inname), dat voorop een verpakking kan worden vermeld en inmiddels wettelijk is verankerd. Het systeem biedt additionele informatie over kcalorieën en voedingsstoffen in een portie van een voedingsmiddel of drank die in één oogopslag is te raadplegen.
- c. Marketing en reclame gericht op kinderen op een zorgvuldige en verantwoorde manier.
Vele bedrijven onderschrijven codes en 'pledges' om op een verantwoorde en zorgvuldige manier reclame en andere marketingacties op kinderen te richten. Zo is de FNLI in Nederland initiator van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen die deel uitmaakt van de zelfregulering van de Stichting Reclame Code.
Een grote groep internationaal opererende bedrijven, welke ca. 80% van de uitgaven doen aan reclame voor voedingsmiddelen in de EU, hebben de zogenoemde 'EU Pledge' onderschreven. Hierin leggen fabrikanten zich beperkingen op voor zover het reclame betreft gericht op kinderen tot 12 jaar. In Nederland ligt deze grens zelfs één jaar hoger. Hiermee worden de inspanningen van ouders om gezonde leefstijlen bij hun kinderen teweeg te brengen, stevig ondersteund.
- d. Partnerschap bij het stimuleren van een gezonde leefstijl.
Erkend wordt dat het cruciaal is dat er een coherente benadering is om overgewicht en andere welvaartsziekten aan te pakken. Daarom zijn veel Europese bedrijven betrokken bij projecten om lichaamsbeweging en voedingsonderwijs te bevorderen. Men kan daarbij denken aan het ondersteunen van programma's gericht op bewegen door de jeugd of aan vitaliteit op de werkvloer. Zo wordt zowel op FNLI-niveau als op bedrijfsniveau nauw met de overheid en andere betrokken partners gewerkt in het Convenant Gezond Gewicht (waaronder ook het deelconvenant Jongeren Op Gezond Gewicht). De samenwerking geldt zowel voor nationale als voor lokale projecten – de laatste meestal in JOGG verband met lokale overheden.

De FNLI heeft zich ertoe verbonden om zich met alles wat binnen haar mogelijkheden ligt (en gezamenlijk met andere partijen), in te zetten op het terrein van overgewicht en andere chronische ziekten. De FNLI werkt graag op een constructieve manier samen met beleidsmakers, ketenpartners en stakeholders om op deze manier een positief effect op de volksgezondheid te bewerkstelligen en consumenten te begeleiden om gezonder te gaan leven.

Gevraagde actie Bestuur:

De FNLI Commissie Voeding en Gezondheid – mede op advies van de Expertgroep Voeding - verzoekt het bestuur haar goedkeuring aan het voorgesteld standpunt te verlenen.